

АДАПТИВНІСТЬ В ІНТЕР'ЄРІ. МЕБЛІ-ТРАНСФОРМЕРИ: ПОЄДНАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОСТІ ТА ЕСТЕТИКИ

студ. Комолова А.А., гр. А-270

Науковий керівник к.п.н. доц. Тюрікова О.М.,

Одеська державна академія будівництва та архітектури

Актуальність дослідження. Орієнтація на статичні інтер'єрні рішення та традиційні меблеві системи призводить до неефективного використання простору та швидкого морального старіння інтер'єру ще до завершення фізичного зносу меблів. В умовах урбанізації, популяризації малогабаритного житла та зростання цін на площі виникає потреба у функціональних, адаптивних рішеннях, які б відповідали сучасним вимогам. У роботі проведено аналіз меблів-трансформерів в інтер'єрі та їхнього впливу на оптимізацію простору. Дослідження охоплює вивчення сучасних підходів до створення багатофункціональних меблів і впровадження інноваційних технологій у дизайні. Розглянуто принципи дизайну та концептуальні рішення для меблів-трансформерів, які поєднують функціональність та естетику.

Стан проблеми. Сучасний ринок житла та меблів часто демонструє розбіжності між реальними потребами користувачів і пропонуваними рішеннями. В умовах стрімкої урбанізації та обмеженого житлового простору виникає потреба у створенні адаптивних інтер'єрів, які могли б легко трансформуватися відповідно до різних сценаріїв використання. Особливо актуальною є тенденція до організації універсальних просторів, які можуть виконувати різні функції: сьогодні це виставковий зал або конференц-зона, завтра — місце для спортивних заходів чи творчих подій. У такому контексті виникає питання: чи доцільно щоразу змінювати меблювання відповідно до нових вимог, чи існує більш гнучке рішення? Меблі-трансформери та модульні системи пропонують ефективний підхід до організації простору. Вони дозволяють раціонально використовувати площу, адаптуючись до потреб користувачів та забезпечуючи функціональність без необхідності постійного оновлення інтер'єру. Це особливо важливо для коворкінгів, громадських просторів та малогабаритного житла, де кожен елемент має бути багатоцільовим.

Мета роботи. Дослідження меблів-трансформерів в інтер'єрі як засобу оптимізації простору та забезпечення функціональності для ефективної роботи в універсальних просторах сучасних умов.

Отримані результати. Адаптивна архітектура — це область архітектурної науки і практики, яка вивчає стан навколишнього середовища, адаптуючи свою форму, колір або функцію до цілей та вимог експлуатації. Хоча термін «адаптивна архітектура» вперше з'явився в другій половині XX ст., перші прототипи адаптивного підходу в проектуванні, спостерігаються ще в доіндустріальному періоді розвитку суспільства. Тоді споруда була дуже адаптивною до змін погоди, часу доби і процесів життєдіяльності. Для цих цілей використовувалися легкі розсувні перегородки. Предметне наповнення було легким і рухливим. Спальні місця розкладалися тільки на ніч, а вдень прибиралися, будинок являв собою простір з єдиним інтер'єром, який можна трансформувати [1].

Отже, можна зробити висновок, що навіть наші давні предки інтуїтивно застосовували принципи оптимізації простору, які сьогодні лягають в основу адаптивної архітектури, яка з'явилася на межі XX–XXI ст., що може змінюватися від дотику людини, міняти колір чи форму, реагувати на навколишнє середовище. Стрімкий розвиток інформаційних технологій забезпечив прорив до нових способів формоутворення в архітектурі, з'являються нові матеріали, змінюється підхід до архітектурного об'єкта: він усе частіше розглядається не як статичне утворення, а як система, що здатна рости і розвиватися у часі [2].

Перше, що спадає на думку при слові «меблі-трансформери», — це або розкладне ліжко, або стіл, які можна було зустріти майже в кожному будинку. Прості, але практичні, вони вирішували базові завдання економії простору. Однак, щойно потреба в них зникала, такі «розкладачки» часто просто стояли в кутку, збираючи пил і захаращуючи приміщення.

Сучасні дизайнерські рішення пішли далеко вперед: тепер меблі не тільки компактні й функціональні, а й перетворюються на повноцінний елемент інтер'єру, який гармонійно вписується в будь-який стиль. Сьогодні трансформовані об'єкти можуть виглядати як витвори мистецтва, поєднуючи зручність та візуальну привабливість. Замість того щоб займати місце, коли вони не використовуються, такі меблі стають частиною декору, ховаючись у стінах та адаптуючись до потреб власника буквально одним рухом.

а

б

Рис. 1. Настінні меблі-трансформери: а – картина-стіл, б – картина-стілець, дизайнери Studio Dror

Адаптація інтер'єру не обмежується лише додаванням окремих компонентів меблів. Сучасні технології дозволяють створювати "кімнату в кімнаті" за допомогою трансформованих меблів, змінюючи функціональність простору відповідно до потреб користувачів.

Рис. 2. Спальня-трансформер: спочатку — це відкрита вітальня з мінімалістичним дизайном, потім — прихований за панелями функціональний блок із вбудованими шафами, і нарешті — повноцінна спальня з відкидним ліжком

Адаптивність в архітектурі та інтер'єрі виявляється не лише у житлових приміщеннях, а й у комерційних, громадських, виставкових просторах, де важливо швидко змінювати функціональне наповнення відповідно до поточних завдань. Наприклад, офіси з відкритим плануванням передбачають можливість легкої реорганізації робочих місць за допомогою мобільних перегородок та складних меблів. У виставкових та культурних просторах адаптивність дозволяє

організовувати простір відповідно до подій різного формату, що підвищує ефективність його використання.

Дизайнери дедалі більше звертаються до комерційних просторів, таких як офіси, роздрібна торгівля, готельний бізнес і дозвілля. Компанії шукають способи адаптувати короткострокові дизайнерські ідеї для довгострокового використання того, що є «у наявності». Наприклад, принцип Activity-based working передбачає створення багатофункціональних просторів, які можуть легко трансформуватися залежно від поточних потреб робочої компанії. Замість традиційного змішаного планування або колись модного open space, ABW пропонує організувати різні робочі зони за допомогою цифрових продуктів, а також мобільних перегородок, які дозволяють трансформувати різні офісні ділянки так часто, як буде потрібно. Протягом робочого дня одна й та сама кімната може перетворюватися на переговорну, презентаційну залу або project-room. Головний тренд сучасного ринку офісної нерухомості — практична універсальність. Офісний простір повинен легко підлаштовуватися під поточні запити, не вимагаючи фінансових та часових витрат з боку користувача.

Гнучкі стратегії дизайну можуть скористатися перевагами компактних меблів і кріплень для внесення активних змін. Модульні сидіння — це чудова стійка інвестиція, яка одночасно дозволяє дотримуватися соціальної дистанції в короткостроковій перспективі. Дизайнери Ciszak Dalmas створили кругове модульне розташування сидінь для художньої галереї, використовуючи ColorCore Compact. Розташовані разом табурети утворюють суцільне коло, придатне для групових зустрічей у майбутньому, але також вони легко перетворюються на окремі сидіння [3].

Рис. 3. Кругове модульне розташування сидінь, дизайнери Ciszak Dalmas

Користь для офісу від меблів-трансформерів в тому, що вони дозволяють пристосуватися бізнесу до швидко мінливих умов без необхідності значних фінансових або часових витрат. Універсальність та комфорт робочого середовища спрощує адаптацію бізнесу до змін, підвищує продуктивність співробітників і допомагає залучати та зберігати цінних спеціалістів. Завдяки цьому компанії легше реагують на виклики ринку та залишаються конкурентоспроможними.

Висновки. Адаптивність інтер'єру та використання меблів-трансформерів є ключовими факторами оптимізації простору в умовах сучасної урбанізації. Дослідження підтверджує, що трансформовані меблеві системи дозволяють ефективно використовувати площу, забезпечуючи багатофункціональність приміщень без необхідності радикальних змін у дизайні. Це особливо актуально для коворкінгів, офісних просторів, громадських зон та малогабаритного житла.

Summary

The study examines the relevance of transformable furniture for space optimization in urban environments. Modern trends in multifunctional furniture design, its functionality, aesthetics, and technological features are analyzed. The results confirm that adaptive interior solutions enhance ergonomics, save space, and create a comfortable environment.

ЛІТЕРАТУРА

1. Стасюк О.В., Шило Н.М. Розвиток ідей адаптивності в архітектурі. Архітектурний вісник КНУБА: зб. наукових праць. 2017. Вип.17– 18. С. 66-72.
2. Шаталюк Ю. В. Принципи формування адаптивної архітектури в контексті сталого розвитку міського середовища : дис. ... канд. арх. 18.00.02. Харків, 2018. 246 с.
3. Ciszak A. G., Dalmas A. C. Ciszak Dalmas explore the latest in surface materials. URL: <https://www.formica.com/en-gb/articles/commercial-interiors/ciszak-dalmas-explore-the-latest-in-surface-materials>